

บุพปัจจัยและผลลัพธ์ของนวัตกรรม การมีส่วนร่วมในความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรภาคเอกชน กลุ่มบริษัทในเขตอุตสาหกรรมนวนคร จังหวัดปทุมธานี

Antecedents and Consequences of the Innovation of Corporate Social Responsibility for the Private Sector in Navanakorn Industrial Area, Pathumthani Province

ณัฐนันท์ ทวีสิน*

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์และเส้นทางอิทธิพลของปัจจัยที่มีต่อผลลัพธ์ของนวัตกรรมการมีส่วนร่วม และเพื่อพัฒนานวัตกรรมการมีส่วนร่วมในความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรภาคเอกชน กลุ่มบริษัท ในเขตอุตสาหกรรมนวนคร จังหวัดปทุมธานี ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณโดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 459 คน และเชิงคุณภาพโดยวิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจงกับกลุ่มผู้บริหารระดับสูงขององค์กร จำนวน 15 คน ใช้เครื่องมือแบบสอบถาม แบบบันทึกการสัมภาษณ์ และการใช้เทคนิคการวิเคราะห์แบบจำลองสมการโครงสร้าง (Structural Equation Model: SEM)

ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลและมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในความรับผิดชอบต่อสังคม คือ ปัจจัยนำเข้าประกอบด้วยด้านทรัพยากรบุคคล ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ด้านการบริหารจัดการ ด้านงบประมาณ ปัจจัยด้านกระบวนการ

ประกอบด้วย ด้านการวางแผน การดำเนินการ และการประเมินผล ปัจจัยด้านผลลัพธ์ขององค์กรประกอบด้วย การร่วมแก้ปัญหา การพัฒนาอย่างยั่งยืน และประสิทธิภาพ ในการตอบสนองความต้องการของสังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพบว่าปัจจัยทั้ง 3 มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อความร่วมมือ จึงนำข้อค้นพบมาพัฒนาเป็นนวัตกรรมการมีส่วนร่วมในความรับผิดชอบต่อสังคม

คำสำคัญ: บุพปัจจัย ความรับผิดชอบต่อสังคม เขตอุตสาหกรรมนวนคร

Abstract

This research aimed to study the relation and path of factors affecting the innovation of Corporate Social Responsibility (CSR) and to develop CSR model for the private sector in

*นักศึกษาลำดับต้นที่บัณฑิต สาขาการจัดการ วิทยาลัยนวัตกรรมและการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Navanakorn Industrial Area, Pathumthani Province. The study followed the quantitative and qualitative methods. As for the qualitative method, the data were collected from a sample of 459 people. As for the qualitative method, the data were collected from a group of 15 executives selected through a purposive sampling, by means of an administration of a questionnaire, interview method, and Structural Equation Model (SEM).

The findings revealed as follows:

Three factors namely input, process, and output directly affected and related to CSR at a .05 level of significance. The input concerned human resource, administrators' leadership, administrating, and budgeting. The process was comprised of planning, implementing, and evaluating. The output consisted of problem solving involvement, sustainable development, and meeting social need. This finding paved the way for development of SCR model innovation.

Keywords: Antecedents, Corporate Social Responsibility (CSR), Navanakorn Industrial Area

บทนำ

การทำธุรกิจที่รับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility: CSR) อย่างจริงจังจะมีส่วนช่วยในการแก้ไขปัญหาสังคมและพัฒนาประเทศได้มาก และเนื่องจากภาครัฐมีขีดจำกัดในการดูแลประชาชน ขณะที่องค์กรภาคเอกชนจำนวนมากมีความสามารถที่จะช่วยเหลือสังคมได้ อย่างไรก็ตามการทำ CSR ไม่ถูกขับเคลื่อนไปเท่าที่ควร โดยสถิติระบุว่าบริษัทที่ทำ CSR ร้อยละ 90 เป็นบริษัทใหญ่และบริษัทข้ามชาติ

แต่บริษัทเล็ก หรือ SMEs นั้นไม่ค่อยทำ CSR ทั้งที่ผู้ประกอบการร้อยละ 99.8 ในประเทศไทยเป็น SMEs (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2554)

ในพื้นที่เขตอุตสาหกรรมนวนคร จังหวัดปทุมธานี เป็นเขตอุตสาหกรรมแห่งแรกของประเทศไทยที่มีบริษัทขนาดใหญ่ กลาง เล็ก ดำเนินธุรกิจด้านการผลิตในหลายอุตสาหกรรม ปัจจุบันมีบริษัทดำเนินธุรกิจอยู่ 180 บริษัท ทั้งที่เป็นบริษัทของคนไทย และร่วมทุนกับต่างชาติ บริษัททั้งหมดมีทุนจดทะเบียนตั้งแต่ 1 ล้านบาทถึง 21 ล้านบาท แม้ว่าจำนวนทุนจดทะเบียนจะแตกต่างกัน แต่ลักษณะที่คล้ายคลึงกันมากของทั้ง 180 บริษัทคือ ทุกบริษัทมียุทธศาสตร์นโยบาย CSR โดยต่างคนต่างทำเพื่อให้เหมาะกับธุรกิจหลักที่บริษัทดำเนินธุรกิจอยู่ ทั้ง ๆ ที่ในข้อเท็จจริงหากบริษัททั้ง 180 แห่งในเขตอุตสาหกรรมนวนคร ร่วมมือกันดำเนินยุทธศาสตร์ CSR เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนในด้านธุรกิจ ซึ่งจะมีผู้เกี่ยวข้องไม่น้อยกว่า 1 ล้านคน

การสร้างให้เกิดความร่วมมือขององค์กรภาคเอกชนกลุ่มบริษัทต่าง ๆ ในเขตอุตสาหกรรมนวนคร จังหวัดปทุมธานี ถือว่าเป็นความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการ โดยเริ่มจากภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรทุกองค์กรต่างมีจุดหมายเดียวกัน ต้องสร้างนวัตกรรมความร่วมมือของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อการพัฒนาชีวิตอย่างยั่งยืนและได้รับประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม มีคุณธรรม โปร่งใส มีคุณภาพตรวจสอบได้ ในอนาคตสามารถนำประโยชน์กลับเข้าใช้เป็นองค์ความรู้ หรือให้บริการต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในพื้นที่เดียวกันนี้ ซึ่งนวัตกรรมการสร้างการมีส่วนร่วมดังกล่าว อาจจะเกี่ยวข้องกับธุรกิจหลักของบริษัทในพื้นที่หรือไม่ก็ตาม หากแต่มีความสำคัญต่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มบริษัทต่าง ๆ ในพื้นที่ การดำเนินการเรื่อง CSR จะเกิดประสิทธิผลต่อเขตอุตสาหกรรมนวนคร จังหวัดปทุมธานี ชุมชน สิ่งแวดล้อม ภาครัฐ และกลุ่มบริษัทต่าง ๆ ในพื้นที่จากการร่วมมือกัน มีนวัตกรรมการสร้างการมีส่วนร่วมดังกล่าว ซึ่งบริษัทเหล่านี้ถือว่าได้ดำเนิน

ธุรกิจสอดคล้องกับมาตรฐานสากลที่จะต้องอ้างอิง ISO (International Standardization and Organization) หรือองค์การมาตรฐานสากล ว่าด้วยมาตรฐานด้านเทคนิคและระบบต่าง ๆ เพื่อจัดระเบียบการค้าโลก สร้างมาตรฐานสากลให้การรับรอง โดยล่าสุดได้ออก ISO 26000 เป็นมาตรฐาน CSR ที่องค์กรธุรกิจจะยึดถือหรือไม่ก็ได้ หากแต่องค์กรธุรกิจจำนวนมากให้ความสำคัญมาตรฐานนี้

ช่วงเวลาที่ผ่านมา การดำเนินการด้าน CSR ในเขตอุตสาหกรรมนวนคร ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากแต่ละบริษัทมีการดำเนินการในลักษณะที่ต่างคนต่างทำ มีบางบริษัทที่ไม่มีการดำเนินการด้าน CSR ซึ่งหากแต่ละบริษัทสร้างเครือข่ายขององค์กรขึ้นและมีการปรึกษาหารือ กำหนดเป็นนโยบายส่วนรวม แล้วจัดขั้นตอนการดำเนินการด้าน CSR ให้เป็นรูปธรรม เป็นระบบมากขึ้น จะสามารถจัดการด้านสภาพแวดล้อมหรือปัญหาที่จะเกิดขึ้นกับสังคมในเขตอุตสาหกรรมนวนครได้อย่างเหมาะสม ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับบุพปัจจัยและผลลัพธ์ของนวัตกรรมการมีส่วนร่วมในความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรภาคเอกชน กลุ่มบริษัทในเขตอุตสาหกรรมนวนคร จังหวัดปทุมธานี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์และเส้นทางอิทธิพลของปัจจัยที่มีต่อผลลัพธ์ของนวัตกรรมการมีส่วนร่วมในความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรภาคเอกชนกลุ่มบริษัทต่าง ๆ ในเขตอุตสาหกรรมนวนคร จังหวัดปทุมธานี
2. เพื่อพัฒนานวัตกรรมการมีส่วนร่วมในความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรภาคเอกชนกลุ่มบริษัท ในเขตอุตสาหกรรมนวนคร จังหวัดปทุมธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ มีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารระดับสูงขององค์กรเอกชน บริษัทต่าง ๆ ในเขตอุตสาหกรรมนวนคร จังหวัดปทุมธานี จำนวน 180 แห่ง แบ่งเป็นองค์กรขนาดใหญ่ จำนวน 70 แห่ง องค์กรขนาดกลาง จำนวน 81 แห่ง และองค์กรขนาดเล็ก จำนวน 29 แห่ง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารระดับสูงขององค์กรเอกชน บริษัทต่าง ๆ ในเขตอุตสาหกรรมนวนคร จังหวัดปทุมธานี กำหนดขนาดตัวอย่างโดยวิธีของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, 1970: 607-610) จำนวน 153 องค์กร องค์กรละ 3 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 459 คน โดยวิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) เพื่อตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรภาคเอกชน กลุ่มบริษัทในเขตอุตสาหกรรมนวนคร

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามสำหรับกาวิจัยเชิงปริมาณ ที่ผ่านการหาคุณภาพเครื่องมือ ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ .974 ซึ่งถือว่าเป็นเครื่องมือการวิจัยที่มีความเชื่อมั่นสูงมาก เป็นเครื่องมือในการสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับตัวแปรใน Model สมการโครงสร้าง 4 ตัวแปร ของปัจจัยด้านบริบท ปัจจัยนำเข้า ปัจจัยด้านกระบวนการ และปัจจัยด้านผลลัพธ์การมีส่วนร่วมในความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ซึ่งลักษณะของแบบสอบถามเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรม ความคิดเห็น ด้านบุพปัจจัยและผลลัพธ์ของนวัตกรรมการมีส่วนร่วมในความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรภาคเอกชน กลุ่มบริษัทในเขตอุตสาหกรรมนวนคร จังหวัดปทุมธานี

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล มีวิธีดำเนินการเพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วน ดังนี้

ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณจากผู้บริหารระดับสูง ในแต่ละองค์กรทั้งภาคเอกชนและกลุ่มบริษัท รวมทั้งสิ้น 459 คน ใน 153 องค์กรของเขตอุตสาหกรรมนวนคร และนำข้อมูลมาทำการตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูลเพื่อวิเคราะห์และสรุปผล เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพจากองค์กรภาคเอกชนกลุ่มบริษัท ในเขตอุตสาหกรรมนวนคร จังหวัดปทุมธานี ตามสมมติฐานด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป หากพบว่าแบบจำลองยังไม่มี ความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Model Non Fit) ก็จะดำเนินการปรับแก้แบบจำลองด้วยการยอมให้ความคลาดเคลื่อนในการวัด (0) ของตัวแปรเชิงประจักษ์บางคู่มีความสัมพันธ์กัน จนกระทั่งแบบจำลองมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Model Fit) ก่อน จึงจะให้การยอมรับการประมาณค่าพารามิเตอร์ (Parameter) ของแบบจำลองที่ดำเนินการปรับแก้แล้ว (Adjust Model)

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้แนวคิด ทฤษฎี เป็นกรอบการวิเคราะห์ ประกอบด้วย 1) การประเมินค่าข้อมูล 2) การตีความข้อมูล 3) การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้หลักวิชาที่เป็นปรนัยการอ้างอิง การที่ได้ทำการศึกษาหาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ และเข้าสัมภาษณ์ผู้มีประสบการณ์ซึ่งเป็นทั้งการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) สามารถดูค่าที่ Outlier ตรวจสอบที่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ซึ่งต้องมีค่าสูงกว่าค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) สามารถแสดงว่าการกระจายตัวอยู่ในเกณฑ์ปกติ

การวิเคราะห์ค่าสถิติ เพื่อจัดกลุ่มข้อความถามตามตัวแปรอิสระของปัจจัยด้านบริบท 3 ตัวแปร ได้แก่ 1) สังคม 2) เศรษฐกิจ 3) การเมือง ปัจจัยนำเข้า

4 ตัวแปร ได้แก่ 1) ทรัพยากรบุคคล 2) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร 3) การบริหารจัดการ 4) งบประมาณ และปัจจัยด้านกระบวนการ มี 3 ตัวแปร ได้แก่ 1) การวางแผน 2) การดำเนินการ 3) การประเมินผลปัจจัยด้านผลลัพธ์ การมีส่วนร่วมในความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร มี 3 ตัวแปร ได้แก่ 1) การร่วมแก้ปัญหา 2) การพัฒนาอย่างยั่งยืน 3) ประสิทธิภาพการตอบสนองความต้องการของสังคมแล้ววิเคราะห์ค่าความน่าเชื่อถือได้ของมาตรวัดตัวแปรแต่ละรายการโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยค่าที่เหมาะสมต้องไม่ต่ำกว่า 0.7 ด้วยการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ จากนั้นทำการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์อีกครั้ง เพื่อตรวจสอบความตรงและความเชื่อถือได้ของตัวแปร

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในโมเดลสมการโครงสร้างตามสมมติฐานการวิจัย เพื่อทดสอบโมเดลที่ทำการศึกษาเปรียบเทียบกับโมเดลทางทฤษฎี

การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ โดยการนำข้อมูลที่ได้อาจจากการสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มผู้บริหารระดับสูงขององค์กรเอกชนและกลุ่มบริษัทในเขตอุตสาหกรรมนวนคร ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ขนาดละ 3 คน จำนวน 15 คน มาใช้ประกอบการยืนยันในตัวแปรต่าง ๆ

การพัฒนานวัตกรรมการมีส่วนร่วมในความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรภาคเอกชน กลุ่มบริษัท ในเขตอุตสาหกรรมนวนคร จังหวัดปทุมธานี โดยพัฒนาจากข้อมูลในขั้นตอนที่ 1 และ 2 ผู้วิจัยนำมาพัฒนาเป็นนวัตกรรมการมีส่วนร่วมในความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรภาคเอกชน และนำไปทดลองใช้ในองค์กรภาคเอกชน 1-2 แห่ง โดยเน้นการร่วมแก้ปัญหาการพัฒนาอย่างยั่งยืน ก่อนให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลหรือความสำเร็จในการบริหารงานจากการมีส่วนร่วมในความรับผิดชอบต่อสังคม

สรุปผลการวิจัย

1. ด้านความสัมพันธ์และเส้นทางอิทธิพลของปัจจัยที่มีต่อผลลัพธ์ของนวัตกรรมการมีส่วนร่วมในความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรภาคเอกชน กลุ่มบริษัทต่าง ๆ ในเขตอุตสาหกรรมนวนคร จังหวัดปทุมธานี พบว่า

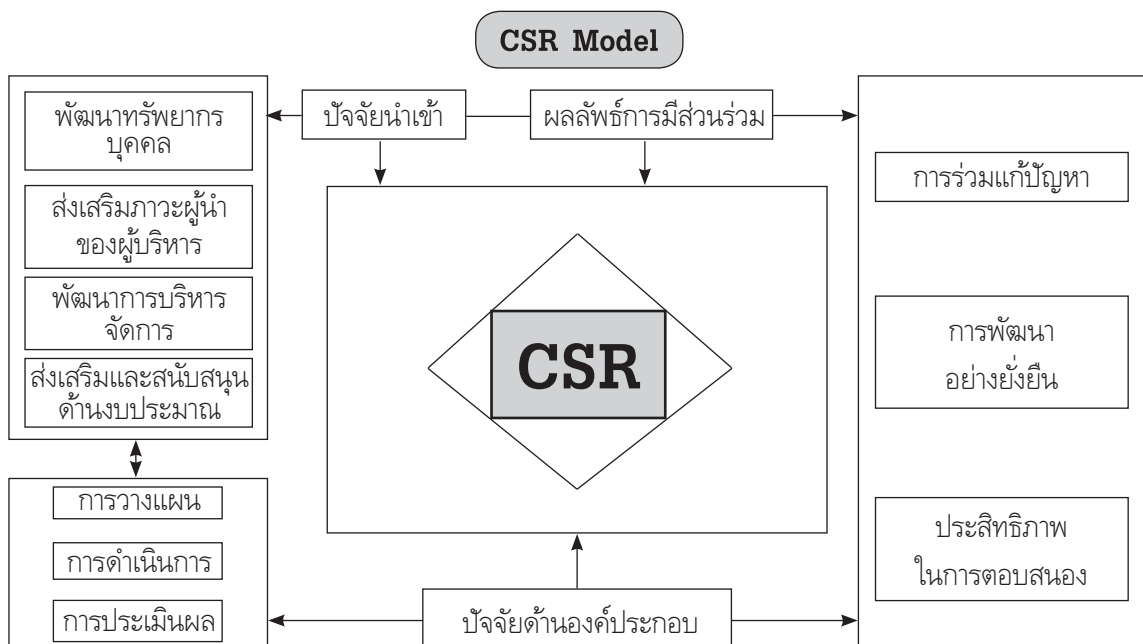
ปัจจัยด้านบริบทขององค์กร ประกอบด้วย เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและการเมือง ในสภาวะการณ์ของเศรษฐกิจ โดยรวมขององค์กรย่อมส่งผลต่อการดำเนินธุรกิจอย่างแน่นอน แต่การที่องค์กรจะให้ความช่วยเหลือสังคมเป็นเรื่องที่แต่ละองค์กร มีนโยบายที่สามารถยืดหยุ่นได้ ส่วนในด้านสังคมและการเมืองไม่มีอิทธิพลต่อการให้ความร่วมมือกันเพื่อช่วยเหลือสังคม กลับจะได้รับการสนับสนุนที่ดี เพราะเป็นการแบ่งเบาภาระทางสังคมและรัฐบาล

ปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย ด้านทรัพยากรบุคคลด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ด้านการบริหารจัดการ และด้านงบประมาณ ด้านทรัพยากรบุคคลมีความสำคัญอย่างยิ่งในองค์กรภาคธุรกิจ เอกชน เพราะคุณภาพ

ของทรัพยากรบุคคลเป็นพื้นฐานต่อการดำเนินกิจการ การให้ความร่วมมือเพื่อช่วยเหลือสังคม การมีโครงการที่ดี สร้างสรรค์ ตรงประเด็นกับความต้องการของสังคมนั้น มาจากควมมีคุณภาพของทรัพยากรบุคคลทั้งสิ้น และที่สำคัญต้องมีผลกำไรตามที่ต้องการ เพื่อการนำมามีส่วนร่วมในการช่วยเหลือสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ จากส่วนประกอบของปัจจัยนำเข้าทั้งหมด หากมีประสิทธิภาพก็สามารถให้ความร่วมมือในการช่วยเหลือสังคมขององค์กรธุรกิจได้อย่างยั่งยืน

ปัจจัยด้านกระบวนการ ประกอบด้วย ด้านการวางแผน การดำเนินการ และการประเมินผล องค์กรธุรกิจทุกองค์กรมีการวางแผนที่ชัดเจนในการดำเนินธุรกิจ เพราะต้องใช้ทรัพยากรทุกอย่างให้ประหยัดและเกิดประโยชน์สูงสุด คุ่มคำ ดังนั้น การวางแผนจะมีส่วนสำคัญในการให้ความร่วมมือต่อการช่วยเหลือสังคมตามความต้องการ

ปัจจัยด้านผลลัพธ์ขององค์กร ประกอบด้วย การร่วมแก้ปัญหา การพัฒนาอย่างยั่งยืน และประสิทธิภาพในการตอบสนองความต้องการของสังคม การร่วมกันแก้

ภาพที่ 1 CSR Model

ปัญหาทั้งภายในและภายนอกองค์กรเพื่อสนับสนุนความร่วมมือในการช่วยเหลือสังคมเป็นเรื่องจำเป็น หากร่วมกันแก้ปัญหา งานจะสำเร็จได้โดยง่าย เครือข่ายรอบ ๆ สถานประกอบการก็มีความหมาย เป็นการพัฒนาที่ยั่งยืน และเกิดประสิทธิภาพในการบริการสังคมต่อไป

2. การพัฒนานวัตกรรมการมีส่วนร่วมในความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรภาคเอกชน กลุ่มบริษัทในเขตอุตสาหกรรมนวนคร จังหวัดปทุมธานี พบว่า

หลังจากที่ได้ข้อค้นพบตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยแล้ว ผู้วิจัยจึงได้พัฒนานวัตกรรม CSR Model ในพัฒนาการมีส่วนร่วมในความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร

อภิปรายผล

การวิจัยมีประเด็นที่น่าสนใจดังนี้

อิทธิพลของตัวแปรด้านปัจจัยนำเข้า ที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ได้ข้อค้นพบว่า ในองค์กรธุรกิจเขตอุตสาหกรรมนวนคร จังหวัดปทุมธานี ทรัพยากรบุคคล มีความสำคัญมากต่อการรับผิดชอบต่อสังคม องค์กรที่ประสบความสำเร็จสูง เพราะมีผู้นำที่มีความสามารถ เก่ง ดี ซึ่งสังเกตจากธุรกิจที่ประสบความสำเร็จสูง ดังนั้น ในการร่วมมือกันรับผิดชอบต่อสังคม หากผู้นำมีความสามารถวางแผนดำเนินงานตามโครงการสู่เป้าหมายที่สังคมปรารถนา จะนำพาความยั่งยืนมาสู่องค์กร

องค์กรธุรกิจในเขตอุตสาหกรรมนวนคร จังหวัดปทุมธานี มีโครงสร้างองค์กรรองรับการขับเคลื่อน มีวิธีการตั้งคณะกรรมการ CSR โดยมีตัวแทนจากทุกฝ่าย และมีผู้บริหารระดับสูง ในองค์กรเป็นประธาน ซึ่งวิธีการนี้จะทำให้นโยบายและการทำงาน CSR จะถูกถ่ายทอดลงสู่ทุกส่วนของการทำงาน ในองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับกรณีศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการสร้างนวัตกรรมใหม่จากการทำ CSR ที่เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจ อาทิ ไทรศัพทท์ ที่อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของโนเกียในอดีต (ปัจจุบัน

ไมโครซอฟต์ได้ซื้อกิจการของโนเกีย พร้อมเปลี่ยนชื่อเป็นไมโครซอฟต์) ไอเดียกรีนของเอสซีจีเปเปอร์ก็ล้วนแล้วแต่มาจากวิธีการถ่ายทอดความรับผิดชอบต่อสังคมไปสู่กระบวนการดำเนินธุรกิจในทุกกลุ่มเช่นกัน นอกจากนี้การสร้างขวัญกำลังใจพนักงาน เพื่อนำไปสู่การสร้างประสิทธิผลของการดำเนินงานที่ดีขึ้นในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับตัวอย่างเล็ก ๆ ของโครงการห้องเรียนพ่อแม่ ซึ่งมูลนิธิพิทักษ์สิทธิร่วมกับบริษัทใน Factory Land ในการอบรมพนักงานกลุ่มเสี่ยงในการดูแลครอบครัว ผลที่ได้หนีออกจากลดความเครียดของพนักงานลง พนักงานยังรู้สึกดีที่บริษัทยอมจ่ายเงินเพื่อแก้ปัญหาชีวิตของพวกเขา และรู้สึกผูกพันกับองค์กรมากขึ้น

องค์กรธุรกิจในเขตอุตสาหกรรมนวนคร จังหวัดปทุมธานี เลือกทำในสิ่งที่จำเป็น ภายใต้งบประมาณที่กำหนดไว้ การทำโครงการเพื่อสังคมส่วนใหญ่เป็นไปตามประเด็นทางสังคมที่มีความจำเป็นและเหมาะสมกับองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาบริษัทเครือซีเมนต์ไทย เคยถ่ายทอดบทเรียนในการ “โฟกัส” การทำงาน CSR ให้ชัดเจนขึ้น ทำให้ประสิทธิผลขององค์กรมากขึ้นด้วย นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับกรณีศึกษาการดำเนินงานด้าน CSR ของบริษัทญี่ปุ่น เช่น บริษัทโตโยต้า (TOYOTA) ซึ่งเป็นบริษัทผลิตรถยนต์ที่มียอดขายเป็นอันดับหนึ่งของญี่ปุ่น

สอดคล้องกับงานวิจัย Mainstreaming Corporate Responsibility and Sustainability (2008) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมหลักและการพัฒนาอย่างยั่งยืน: การสร้างความได้เปรียบพบว่า มีความเชื่อมโยงระหว่างความรับผิดชอบต่อสังคมอย่างยั่งยืนขององค์กรและกลยุทธ์หลัก ด้านปัจจัยนำเข้า ซึ่งมีด้านสภาพแวดล้อมทรัพยากรบุคคล ภาวะผู้นำ เครือข่ายและการจัดการความรู้ นอกจากนี้ยังมีกลยุทธ์ที่มุ่งเน้นผู้มีส่วนได้เสียในการส่งมอบความได้เปรียบที่สร้างความรู้และสร้างความสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นส่วนหนึ่งของบริษัท ความสามารถเหล่านี้

เป็นตัวกำหนดประสิทธิภาพทางการเงินและความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัท

ปัจจัยด้านกระบวนการ องค์กรธุรกิจ ในเขตอุตสาหกรรมนวนคร จังหวัดปทุมธานี ให้ภาคประชาสังคมเรียนรู้และเปลี่ยนวิธีการทำงานในลักษณะว่าการกระทำขององค์กร ต้องเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ความคิดริเริ่ม ความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัท ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม (ผู้มีส่วนได้เสีย) ที่มีสัดส่วนการถือหุ้นในกิจกรรมของธุรกิจตั้งเวทีสำหรับความคิดที่ทันสมัยของการทำ CSR การตอบสนองต่อแรงกดดันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โอกาสทางการตลาดและความเสี่ยงทางภูมิศาสตร์ ผู้มีส่วนได้เสียได้รับการถกเถียงอย่างมาก อย่างไรก็ตาม ผลงานของจำนวนผู้มีส่วนได้เสียในการจัดการและนักวิชาการเพื่อสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เกี่ยวข้องกันอย่างใกล้ชิด เพื่อการสนทนากลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับ Haslam (2004) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับระบบความรับผิดชอบต่อสังคมในละตินอเมริกาและแคริบเบียน ดังนั้น ก่อนการทำแผนที่ผู้มีส่วนได้เสียที่ควรจะได้รับ การยกย่องว่าเป็นกระบวนการแบบไดนามิกและประเด็นหนึ่งที่เป็นแรงผลักดันในท้ายที่สุดที่จะให้บรรลุความเข้าใจร่วมกัน การจัดการผู้มีส่วนได้เสียนี้ยังสะท้อนให้เห็นในการทำงานขององค์กร ในจุดใช้ประโยชน์จากความเป็นไปได้ของ CSR ในความรับผิดชอบต่อสังคมและอุตสาหกรรมในประเทศที่กำลังพัฒนา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ จากงานวิจัยทำให้พบว่า การมีส่วนร่วมในความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรภาคเอกชน กลุ่มบริษัทในเขตอุตสาหกรรมนวนคร มีความสัมพันธ์กับปัจจัยนำเข้า ปัจจัยด้านกระบวนการ ปัจจัยด้านผลลัพธ์ขององค์กร และพบว่า ปัจจัยด้านบริบทขององค์กร โดยเฉพาะการเมือง ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรภาคเอกชน กลุ่มบริษัทในเขตอุตสาหกรรมนวนคร จังหวัดปทุมธานี ซึ่งแสดงให้เห็น

ถึงความต่างที่เกิดขึ้นจากการศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเรื่องของความเป็นไปของการเมือง ซึ่งส่วนใหญ่ผู้บริหารและแต่ละองค์กรไม่ได้คำนึงถึงมากนักในการมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือสังคม เพราะต่างก็มีแผนระยะสั้นและระยะยาวในการช่วยเหลือสังคมอยู่แล้ว ดังนั้น ผู้วิจัยขอเสนอแนะเชิงวิชาการ ดังนี้

1. สถานประกอบการควรเพิ่มกิจกรรมการพัฒนาบุคลากรที่สอดคล้องกับการช่วยเหลือสังคมและการเป็นผู้ให้ในองค์กร เพื่อเน้นย้ำในเรื่องคุณธรรมจริยธรรม และการทำหน้าที่ให้กับชุมชนและสังคมซึ่งกำลังมีปัญหาให้มากขึ้นกว่าเดิม

2. ด้านกระบวนการ ควรส่งเสริมให้มีการวางแผนในการดำเนินงานที่มุ่งเป้าสู่การบริการสังคม และชุมชนไม่ว่าจะเกิดปัญหาภายใน หรือภายนอกองค์กร เพื่อให้การร่วมมือกันในการช่วยเหลือสังคมมีประสิทธิภาพ ทั้งการประเมินผลการปฏิบัติงานที่สร้างความยั่งยืนในการร่วมมือกันแก้ปัญหาสังคมในเชิงรุกอย่างรับผิดชอบ

3. ด้านผลลัพธ์ขององค์กร เป็นเรื่องสำคัญ การร่วมแก้ปัญหา การพัฒนาอย่างยั่งยืน และประสิทธิภาพในการตอบสนองความต้องการของสังคม ที่องค์กรธุรกิจควรนำเข้าสู่แผนการจัดการเป็นลำดับแรกเพราะเมื่อองค์กรได้รับผลประโยชน์จากสังคมมากมาย การคืนความสุขสู่สังคมจึงเป็นเรื่องควรทำ และต้องทำอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เป็นสิ่งที่สืบเนื่องจากด้านวิชาการ ซึ่งมีความสำคัญในการมีส่วนร่วมในความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรภาคเอกชน กลุ่มบริษัทในเขตอุตสาหกรรมนวนคร จังหวัดปทุมธานี โดยการเสริมสร้างบุคลากรให้มีคุณธรรม จริยธรรม และความร่วมมือในการรับผิดชอบต่อสังคมในเชิงรุก อีกทั้งความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรภาคเอกชนกลายเป็น “แนวคิดและวิธีการบริหารจัดการธุรกิจ” เพื่อพัฒนาการดำเนินธุรกิจให้มีประสิทธิภาพ ลดความเสี่ยง เพิ่มความสามารถทางการแข่งขัน พัฒนาห่วงโซ่มูลค่า

เพื่อมุ่งสู่การพัฒนาธุรกิจอย่างยั่งยืน ดังนั้น ในสถานการณ์ปัจจุบันที่มีการสื่อสารไร้พรมแดน การศึกษาปัญหาชุมชน ความต้องการของสังคม แล้วนำมาเป็นแนวปฏิบัติ และเสนอเป็นโครงการเข้าสู่การวางแผนของแต่ละองค์กร ในการให้ความช่วยเหลือได้ตรงประเด็นมากขึ้น เป็นปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยและน่าเชื่อได้ว่า จะส่งผลดีในเชิงสร้างสรรค์ ต่อสังคมและเพิ่มความมั่นคงของชาติได้อีกทาง และสามารถนำผลการศึกษาวิจัยที่เกิดจากการพัฒนาองค์ความรู้ด้านการมีส่วนร่วมในความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรภาคเอกชน กลุ่มบริษัทในเขตอุตสาหกรรมนวนคร จังหวัดปทุมธานี มาใช้ได้หลายประการ เช่น

1. กลุ่มบริษัทในเขตอุตสาหกรรมนวนคร ควรจัดให้มีนโยบายในการส่งเสริม การประกวด การจัดรางวัล ที่แตกต่างจากที่ผ่านมา โดยไม่จำเป็นต้องยึดติดกับทฤษฎีหรือมาตรฐานมากนัก แต่ควรคำนึงถึงลักษณะเฉพาะหรือความเป็นตัวของตัวเองให้มาก เนื่องจากแต่ละองค์กรต่างมีบริบทขององค์กรแตกต่างกันไปไม่ว่าจะเป็นเรื่องธุรกิจ สถานที่ประกอบธุรกิจ ลักษณะโรงงาน หรือแม้แต่วัฒนธรรมองค์กร พร้อมทั้งเมื่อมีโอกาสขอให้นำเสนอนโยบายความรับผิดชอบต่อสังคมของ

องค์กรภาคเอกชนของกลุ่มบริษัทในเขตอุตสาหกรรมนวนคร สู่สังคมโลก เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีต่อองค์กรธุรกิจอื่น ๆ ทั้งภายในและต่างประเทศ

2. กลุ่มบริษัทในเขตอุตสาหกรรมนวนคร โดยเฉพาะผู้บริหารสูงสุดจะต้องกำหนดพันธสัญญาที่จะต้องมั่นนโยบายความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรภาคเอกชน หรือ CSR ควบคู่ไปกับนโยบายการดำเนินธุรกิจขององค์กรอย่างเด่นชัด ไม่ใช่เพียงเพื่อให้อยู่ในกระแส แต่เพราะประเด็นต่าง ๆ ทางวิชาการที่กล่าวมานั้น ส่งผลกระทบโดยตรงต่อความเสี่ยงของธุรกิจ และความยั่งยืนขององค์กร

3. รัฐบาลโดยกระทรวงอุตสาหกรรม ควรมีนโยบายในการสนับสนุนหลักสูตร ที่ส่งเสริมบุคลากรในองค์กรธุรกิจ ด้านคุณธรรมจริยธรรม การปลูกจิตสำนึกที่ดีในการรับผิดชอบต่อสังคม ท่ามกลางความเสี่ยงของโลกยุคโลกาภิวัตน์

4. รัฐบาลโดยกระทรวงการคลัง ควรมีนโยบายสนับสนุนงบประมาณ โดยเฉพาะสิทธิพิเศษทางภาษีที่มากขึ้น เพื่อการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรภาคเอกชนในทุก ๆ มิติ

บรรณานุกรม

- กรณีศึกษาบริษัทโตโยต้า (TOYOTA). (2554). **การดำเนินงานด้าน CSR ของบริษัท**. (ออนไลน์). สืบค้นวันที่ 15 มกราคม 2558 จาก: http://www.utcc.ac.th/public_content/files/001/31_2-12.pdf. 15 มกราคม 2558.
- กรณีศึกษาบริษัทปูนซีเมนต์นครหลวง จำกัด (มหาชน). (2553). **CSR สร้างองค์กรยั่งยืน**. (ออนไลน์). สืบค้นวันที่ 13 มกราคม 2558 จาก: <http://update66.com/page.php?id=19313>.
- การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย. (2558). **การปฏิบัติ CSR ที่ดีด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลของหน่วยงานภาครัฐไทย**. (ออนไลน์). สืบค้นวันที่ 1 มกราคม 2558 จาก: http://www.egat.co.th/index.php?option=com_content&view=article.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2555). **กรณีศึกษาความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจ**. (ออนไลน์). สืบค้น วันที่ 12 สิงหาคม 2555 จาก: <http://thaicsr.blogspot.com>.
- _____. (2554). **ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม**. (ออนไลน์). สืบค้นวันที่ 1 สิงหาคม 2555 จาก: <http://www.oknation.net>.
- คณะกรรมการกลุ่มความร่วมมือทางวิชาการเพื่อพัฒนามาตรฐานการเรียนการสอนและการวิจัยด้านบริหารธุรกิจ แห่งประเทศไทย. (2555). **แนวทางความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการ**. กรุงเทพฯ: เมจิกเพรส.
- บริษัทมหาชนเครือซิเมนต์ไทย. (2558). **ความรับผิดชอบต่อสังคม**. (ออนไลน์). สืบค้นวันที่ 16 มกราคม 2558 จาก: <http://www.engineerfriend.com/2014/articles/how-to-opms>.
- วีระวัฒน์ ปันนิตามัย. (2553). **แนวทางการส่งความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility: CSR) ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล** (รายงานผลการวิจัย). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.
- Haslam, Paul Alexander. (2004). **The corporate social responsibility system in Latin America and the Caribbean**. Oxford, England: Oxford University Press.
- Krejcie, R.V., & Morgan, D.W. (1970). Determining sample size for research activities. **Education and Psychological Measurement**, 30(3), 607-610.
- Mainstreaming corporate responsibility and sustainability. (2008). **Strategic Direction**, 24(3), 9-12. doi: 10.1108/02580540810854686